

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321010634
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8321010634.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a Mgr. Iva Maruščáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17.03.2022 v Prešove, v trestnej veci proti obžalovanému S. N. a spol. pre zločin prevádzachstva podľa § 355 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona /ďalej len Tr. zák./ a iné, o odvolaní obžalovaného S. N. a o odvolaní obžalovanej Q. N. proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T/84/2021 zo dňa 01.12.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného S. N. a odvolanie obžalovanej Q. N. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom boli okresným súdom obžalovaní S. N., nar. XX.XX.XXXX C. C., Č. W., trvale bytom H., C. XXXX/XX, Č. W., toho času vo výkone väzby v ÚVV Košice a Q. N., nar. XX.XX.XXXX C. C., Č. W., trvale bytom D., R. U.H. XXXX/XX, Č. W., toho času vo výkone väzby v ÚVV Košice, uznaní vinnými zo zločinu prevádzachstva podľa § 355 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

- po predchádzajúcej spoločnej dohode a na základe predchádzajúcej komunikácie obvinenej Q. N. s neznámou osobou na sociálnej sieti Facebook, ktorá ju za finančnú odplatu požiadala o prevoz neznámych osôb z Medzilaboriec do Senice, dňa 12.05.2021 z miesta trvalého bydliska v Českej republike pricestovali do mesta Medzilaborce na osobnom motorovom vozidle zn. BMW bielej farby, ev. č. I. XXXDN, kde na parkovisku vedľa obchodného domu Kamjana v čase okolo 19.00 hod. počkali na príchod troch mladistvých osôb štátnej príslušnosti Afganistanu, a to Z. B., nar. XX.XX.XXXX V. O., K. J., nar. XX. XX. XXXX V. O. a K. E., nar. XX.XX.XXXX V. O., ktorí boli v tom čase na základe rozhodnutí súdu ako maloletí cudzinci bez sprievodu umiestnení v Centre pre deti a rodiny v Medzilaborciach a títo sa, ako občania krajiny, ktorá nie je členským štátom Európskej únie, nelegálnym spôsobom snažili dostať do Francúzska a Belgicka, následne týchto občanov Afganistanu naložili do osobného motorového vozidla BMW bielej farby ev. číslo I. XXXDN, ktoré riadil obvinený S. N., Q. N. sedela na mieste spolujazdca, a v úmysle týchto migrantov previezť na presne nezistené miesto v niektorej z krajín EÚ, spoločne odišli z parkoviska v smere z mesta Medzilaborce na mesto Prešov, kde následne v čase okolo 21.05 hod. dňa 12.05.2021 boli zastavení hliadkou polície v blízkosti autobusovej zastávky názvom „Duklianska“ na ulici Duklianskej v Prešove.

Za to im bol uložený:

Obžalovanému S. N. podľa § 355 ods. 3 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 (per analogiam) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovanej Q. N. podľa § 355 ods. 3 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 (per analogiam) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bola zaradená na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

N. §. XX V. X N. O.) T. U. V. Q. N., R. XX.XX.XXXX C. C., Č. W., trvale bytom BŘ.E., R. U. XXXX/XX, Č. W., trest prepadnutia veci, a to: motorové vozidlo zn. BMW 318d ev. č. I. XXXDN, VIN L., bielej farby, ktoré sa toho času nachádza zaistené a uskladnené v úschove v areáli Automobilové opravovne MV SR, centrálny sklad zaistených vozidiel Jasov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanej Q. N., nar. XX.XX.XXXX C. C., Č. W., trvale bytom D., R. U. XXXX/XX, Č. W., trest prepadnutia veci, a to: mobilný telefón zn. Samsung A71, IMEI1:XXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI2:XXXXXXXXXXXXXXXX, SIM karta Tesco mobile č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, SIM karta T-mobile č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, bez micro SD karty.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanému S. N., nar. XX.XX.XXXX C. C., Č. W., trvale bytom H., C. XXXX/XX, Č. W., trest prepadnutia veci, a to: mobilný telefón zn. Alcatel 1066G, IMEI:XXXXXXXXXXXXXXXX, SIM karta Tesco mobile č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, bez micro SD karty.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. vlastníkom prepadnutých vecí sa stal štát.

Podľa § 83 ods. 1 písm. d), g) Tr. zák. bolo uložené zhabanie veci: mobilný telefón zn. OPPO, IMEI1: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI2:XXXXXXXXXXXXXXXX9, SIM karta Vodafon č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, bez micro SD karty. Podľa § 83 ods. 1 písm. d), g) Tr. zák. zhabanie veci: mobilný telefón zn. Nokia, IMEI1:XXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI2:XXXXXXXXXXXXXXXX, bez SIM karty, bez micro SD karty. Podľa § 83 ods.2 Tr. zák. vlastníkom zhabaných vecí sa stáva štát.

Predmetný rozsudok napadli odvolaním obaja obžalovaní, no obmedzili ho len na odvolanie smerujúce proti výrokom o treste, ktoré sa ich individuálne týkali.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení a poučení o možnosti podať opravný prostriedok, do zápisnice o hlavnom pojednávaní, obžalovaný S. N. odvolanie smerujúce proti výroku o treste, ktoré následne prostredníctvom obhajcu písomne odôvodnil. V dôvodoch odvolania, zhrnúc obsah napadnutého rozsudku, poukázal na to, že zaujal kritický postoj ku skutku, keď sa k jeho spáchaniu priznal a urobil vyhlásenie o vine, pričom, podľa jeho názoru, súd síce postupoval správne, keď pristúpil k mimoriadnemu zníženiu trestu, no v jeho prípade nebolo nevyhnutné pôsobiť na neho nepodmienečným trestom odňatia slobody až vo výmere 56 mesiacov alebo na jeho nápravu postačí aj trest kratšieho trvania vrátane jeho podmieneného odkladu. Podľa jeho názoru sa okresný súd len stroho vysporiadal s existenciou mimoriadnych okolností prípadu a jeho osobných pomerov, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.. Za nesprávne považoval obmedzenie mimoriadneho zníženia len na prípustnosť mimoriadneho zníženia o jednu tretinu, ktorý by, podľa odvolateľa, bolo možné aplikovať iba v konaní o dohode o vine a treste, nie v súdnom konaní. Svoj názor oprel o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3To/2/2019 zo dňa 23.10.2019, v zmysle ktorého, vyhlásenie viny možno považovať samo osebe za mimoriadnu okolnosť prípadu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.. Poukázal na to, že vyhlásenie o vine urobil napriek tomu, že dôkazná situácia nebola úplne jednoznačná vo vzťahu k jeho vine, lebo boli pochybnosti o jeho vedomosti o tom, že má v aute migrantov, keďže s dcérou nebol dohodnutý, a teda že bolo pochybné, či mohol byť súdený ako spolupáchateľ. Spáchanie trestného činu nemal vopred naplánované, išlo o jednorazové konanie a jednalo sa o tri prevážané osoby, teda síce bol naplnený pojmový znak podľa § 138 písm. j) Tr. zák., avšak malo to byť, podľa názoru obžalovaného, zohľadnené aspoň pri ukladaní trestu. Navyše, má 55 rokov, viedol doposiaľ riadny život, má čistý register trestov, jeho manželka má vážne zdravotné problémy a je invalidnou dôchodkyňou, ktorá sa musí starať o maloleté deti ich dcéry, ktorá je tiež stíhaná väzobne. Uviedol tiež, že napriek svojim zdravotným problémom sa snažil pomáhať svojmu otcovi v podnikaní, pričom jeho otec má tiež zdravotné problémy a ich rodina bola zasiahnutá aj tornádom v lete 2021, ktoré poškodilo aj ich rodinný dom na K.. Všetky tieto okolnosti a jeho osobné pomery, podľa jeho názoru, spĺňajú kritériá mimoriadnych okolností prípadu na účely § 39 ods. 1 Tr. zák.. Osobitne poukázal práve na uvedené osobné pomery, ktoré svedčia o tom, že trest v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby by pociťoval citeľnejšie, ako iní páchatelia. Nad rámec uvedeného poukázal aj na zásadu

primeranosti trestu, ktorú vo svojej judikatúre opakovane zvýrazňuje ESĽP, pričom aj právna úprava má zohľadňovať princíp proporcionality, s ktorým v rozpore je, podľa jeho názoru, už samotná právna úprava ustanovenia § 355 ods. 3 Tr. zák.. V jeho prípade ale existujú také okolnosti, ktoré odôvodňujú zmiernenie takejto neprimeranej úpravy. Opakovane uviedol, že v jeho prípade je uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, hoci už po jeho mimoriadnom znížení súdom prvého stupňa, neprimerané a v rozpore so zásadami pre ukládanie trestov, ako aj v rozpore s čl. 6 ods. 1, 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pri ukladaní trestu je potrebné vziať do úvahy všetky kritériá podstatné pre jeho uloženie, v závislosti od individuálnych okolností každého prípadu. Napokon, aj doteraz vykonaná väzba veľmi výraznou mierou prispela k jeho náprave, preto je potrebné na túto skutočnosť prihliadnuť. Keďže sa súd s týmito okolnosťami nedostatočne vysporiadal, porušil jeho právo na spravodlivý proces a právo na súdnu ochranu v tom, že svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, čo je v rozpore s rozhodovacou praxou ESĽP, aj Ústavného súdu. Ďalej obžalovaný S. N. namietal hrubé porušenie jeho práva na obhajobu, keď uviedol, že ako obžalovaný má právo odoprieť výpoveď, pričom po vyhlásení o vine ho súd ešte chcel vypočuť, čo považuje za neprípustné, keď Trestný poriadok v § 257 ods. 8 takýto výsluch pripúšťa iba o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti, čo však nebol tento prípad. Aj keď odmietol vypovedať, súd ho predsa len vypočul s poznámkou, že potrebuje nejaké informácie o ňom, čo je zachytené na zvukovej nahrávke, aj v zápisnici o hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na vyhlásenie o vine oboch obžalovaných, mal tiež súd vykonať dokazovanie len vo vzťahu k ukladaniu trestu, avšak vykonal dokazovanie aj ohľadom viny (napr. ohliadka miesta činu spolu s fotodokumentáciou), čím sa rovnako dopustil závažného procesného pochybenia. V podstate na základe uvedeného obžalovaný S. N. navrhol, aby odvolací súd z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku /ďalej len Tr. por./ napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a sám mu uložil podmienečný trest odňatia slobody, hoci aj s probačným dohľadom, aplikujúc ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák., prípadne aj trest domáceho väzenia, alternatívne, aby vec v tejto časti vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaná Q. N. vo svojom písomnom odôvodnení odvolania, prostredníctvom svojho obhajcu, napádala výrok o treste s tým, že podľa jej názoru, uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 8 mesiacov je vzhľadom na okolnosti daného prípadu, ako aj vzhľadom na jej osobné pomery, neprimerane prísny. Podľa názoru odvolateľky, existujú dostatočné dôvody na použitie ustanovenia §39 ods. 1 Tr. zák. a na ochranu spoločnosti a prevýchovu obžalovanej postačuje aj trest odňatia slobody s podmienečným odkladom na dlhšiu skúšobnú dobu. Poukazovala na svoj kritický postoj k samotnému skutku, okamžité priznanie k skutku po vznesení obvinenia, spoluprácu s orgánmi činnými v trestnom konaní a na to, že úprimne oľutovala skutok na hlavnom pojednávaní, na to, že je absolútne bezúhonnou osobou, ktorá sa nikdy nedopustila trestnej činnosti. Uviedla, že je slobodnou matkou dvoch maloletých detí I. N., nar. XX.XX.XXXX a S. N., nar. XX.XX.XXXX, o ktoré sa od ich narodenia výlučne stará len ona, lebo otec I. je neznámy a otec S. sa o dcéru absolútne nezaujíma a ani nehradí výživné. Deti sú tak odkázané výlučne na jej starostlivosť, pričom momentálne sú zverené predbežným opatrením do starostlivosti matky obžalovanej, ktorá má však vážne zdravotné ťažkosti, je invalidnou dôchodkyňou, onkologickou pacientkou a ťažkou diabetičkou a je preto otáznou, dokedy bude schopná poskytovať týmto deťom adekvátnu starostlivosť. V jej prípade ide o mimoriadnu okolnosť, že je jediným rodičom, na ktorého sú obe maloleté deti naviazané a odkázané od svojho narodenia. Namietala aj voči samotnej prísnosti trestnej sadzby vyjadrenej v ustanovení § 355 ods. 3 Tr. zák. v porovnaní s ďalšími krajinami, keď napr. v Českej republike je za obdobný trestný čin prevádzačstva trest odňatia slobody na 6 mesiacov až 5 rokov. V danom prípade išlo o tri osoby, no keby sa jednalo len o jednu osobu menej, teda o dve osoby, samotná právna kvalifikácia by bola omnoho miernejšia a umožňovala by uloženie podmienečného trestu odňatia slobody. Dodala, že nepodmienečný trest odňatia slobody by mal tiež s vysokou pravdepodobnosťou značne negatívny dopad na jej dve maloleté deti, pre ktoré je ona prakticky jediným rodičom a dlhšie časové odlúčenie by nepriaznivo vplývalo na ich výchovu. Podľa názoru odvolateľky, na zabezpečenie ochrany spoločnosti pre naplnenie jej záujmu na spravodlivom potrestaní páchatela, pre vytvorenie podmienok na jej výchovu je postačujúci trest odňatia slobody s podmienečným odkladom výkonu trestu na dlhšiu skúšobnú dobu, keď zároveň už vykonal väzbu od 12.05.2021 a toto, už dlhé obdobie obmedzenia jej osobnej slobody, pôsobilo na ňu výchovne a prispelo k jej náprave a uvedomeniu si následkov svojho protiprávneho konania. V podstate na základe uvedeného obžalovaná navrhla, aby odvolací súd zrušil výrok o treste a sám rozhodol o uložení takého trestu, ktorý nebude spojený s priamym odňatím jej osobnej slobody s tým, aby jej bol uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon súd podmienečne odloží na potrebnú skúšobnú dobu hoci aj s probačným dohľadom, prípadne, aby jej bol uložený trest domáceho väzenia miesto trestu odňatia slobody alebo, aby odvolací súd po zrušení

napadnutého výroku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na základe takto podaných odvolaní postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por., v zmysle ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a nezistiac také chyby, po vykonaní svojej prieskumnej povinnosti vo vzťahu k výrokom o treste, dospel k záveru, že odvolania obžalovaných sú nedôvodné.

Z predloženého spisu vyplynulo, že na hlavnom pojednávaní boli vyhlásenia o vine po splnení zákonných podmienok súdom prvého stupňa prijaté u oboch obžalovaných.

Obžalovaný S. N. vo svojej výpovedi poukazoval na svoje pomery, že žije s manželkou S. N. a dvoma maloletými deťmi jeho dcéry Q. N., ktorá je spoluobžalovaná. On je poberateľom invalidného dôchodku, tiež je aj zamestnaný v stavebnej firme, ktorú vlastní jeho otec, pričom jeho mesačný príjem predstavoval sumu okolo 15.000,- až 20.000,- Kč. Potvrdzoval, že v minulosti bol v Českej republike trestne stíhaný.

Obžalovaná Q. N. potvrdzovala, že je matkou dvoch maloletých detí. Uvádzala, že s nimi býva sama v mestskom byte v D., pričom pracuje v Malackách na Slovensku, ako robotníčka s čistým mesačným príjmom 830,- eur. V minulosti nebola trestne stíhaná, ani odsúdená. Má dve sestry, jedna žije v D., kde žije aj jej matka, ktorá má okrem iných zdravotných ťažkostí rakovinu štítnej žľazy a cukrovku. Obe jej deti chodia na logopédiu a psychiatriu, starší syn I. má ADHD a poruchy stravy, no inak starostlivosť o deti nie je nejako nad rámec. V čase, keď chodila obžalovaná do práce, deti boli v škole a škôlke, starší I. navštevuje normálnu základnú školu, avšak potrebuje asistentku.

Z výkonu väzby, Ústav na výkon väzby a ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice, v správe zo dňa 29.11.2021 oznámil, že obžalovaní boli dodaní do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice dňa 15.05.2021. Obžalovaným nebola uložená disciplinárna odmena, ani disciplinárny trest. Podľa odpisu Registra trestov obaja obžalovaní doposiaľ na území Slovenskej republiky neboli súdne trestaní. Obžalovaná N. nemá záznam v ústrednej evidencii priestupkov. Obžalovaný N. doposiaľ má len jeden záznam o dopravnom priestupku z 20.11.2018, ktorý bol sankcionovaný napomenutím.

Pokiaľ ide o vlastníctvo vecí, ktoré boli postihnuté trestom ich prepadnutia, odvolací súd sa plne pripája k výrokom súdu prvého stupňa, pretože na ich postih týmto druhom trestu boli splnené všetky zákonné podmienky.

Zo správy detskej lekárky maloletých detí obžalovanej vyplýva, že tieto majú zdravotné ťažkosti. Deti sú v starostlivosti psychiatra, neurológa a logopéda. Maloletý syn horšie zvláda stresové situácie, má ťažkú vadu reči, pomalé tempo, pričom lekárka konštatovala nadmerný pobyt na telefóne a playstation. Treba k tomu dodať, že dieťa je zverené do osobnej starostlivosti matky obžalovanej. Pokiaľ potom obžalovaná odkazuje na svoju údajnú osobnú starostlivosť k svojim deťom, nejde o celkom úprimné konštatovanie, pretože napriek jej vedomosti o týchto pomeroch, nebránilo jej to na území iného štátu spáchať predmetný zločin. Konala napriek tomu, že obidve deti ju potrebujú vo svojej výchove a osobnej prítomnosti, keďže v neprítomnosti matky sa zdravotné problémy a skutočnosti týkajúce sa vývoja detí zhoršili.

Podľa vyjadrenia a čestného prehlásenia rodinného príslušníka obžalovaného S. N., jeho manželky, tak táto sa stará o dve maloleté deti dcéry Q. a vypomáha pri starostlivosti o päť maloletých detí dcéry S., a to napriek tomu, že je poberateľkou invalidného dôchodku a má zdravotné ťažkosti, k čomu pripojila lekárske správy.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa za významné pre rozhodnutie o treste u každého z obžalovaných. Plynie z neho odkaz na naplnenie ustanovenie § 34 Tr. zák., pričom správne zohľadnil u oboch poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. j) a písm. l) Tr. zák. a nezistil priťažujúce okolnosti v zmysle § 37 Tr. zák., zjavne individuálne prihliadal najmä na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich

a priťažujúcich okolností, ako aj na osoby obžalovaných, ich pomery a možnosť ich nápravy. Okresný súd sa pritom stručne, no výstižne vysporiadal aj s otázkou prípadného postupu pre mimoriadne zníženie trestu s použitím 39 ods. 1 Tr. zák..

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo obvineného, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jeho výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Obžalovaní namietali vo svojich odvolaniach aj hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa pri výrokoch o trestoch a v podstate predkladali odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplývať z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní.

Napadnutý rozsudok je riadne odôvodnený, nie je teda arbitrárny a nesignalizuje možnosť porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Odvolací súd nie je pritom oprávnený nariaďovať súdu prvého stupňa, ako má hodnotiť zistené skutočnosti, môže len preskúmať, či je toto hodnotenie súladné so zákonom uznanými pravidlami, najmä uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorého, orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Odvolací súd nemal dôvod pochybovať o tom, že súd prvého stupňa pri hodnotení relevantných skutočností vyplývajúcich z vykonaného dokazovania postupoval podľa § 2 ods. 12 Tr. por., keď pri tomto postupe zjavne logicky vyvodil skutkové a právne závery o všetkých skutočnostiach potrebných pre uloženie zákonného, odôvodneného a spravodlivého trestu u oboch obžalovaných.

Odvolací súd nezistil, že by hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa nebolo založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, aj v ich súhrne. Zistil, že skutkové zistenia súdu prvého stupňa boli logicky odôvodnené. V dôsledku tohto zistenia nemohol napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že odvolatelia, každý za seba, na základe svojho presvedčenia, hodnotili tie isté dôkazy s iným, do úvahy prichádzajúcim výsledkom.

Bez ohľadu na to, že výrok o vine je už právoplatný u oboch obžalovaných, odvolací súd poukazuje na svoj názor, že súd prvého stupňa správne z právneho hľadiska hodnotil, že obžalovaný S. N. a obžalovaná Q. N. svojím predmetným konaním naplnili všetky pojmové znaky skutkovej podstaty zločinu prevádzčstva podľa § 355 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák.. Nakoľko súd vo všeobecnosti je viazaný zákonom, bol povinný začať svoje úvahy z príslušnej zákonnej trestnej sadzby uvedenej v tomto ustanovení Trestného zákona, čo aj súd prvého stupňa urobil. Skutočnosť, že v právnych poriadkoch iných krajín je snáď obdobný trestný čin sankcionovaný miernejšie, nemohlo byť teda pre konajúci súd právne významné.

Okresný súd rešpektoval, že odvolatelia sa rozhodli využiť svoje právo na vyhlásenie o vine a poskytnutím zákonného poučenia mu poskytol dostatočný priestor na slobodné vyjadrenie. Samotné prijatie tohto vyhlásenia nebránilo ďalšiemu výsluchu. Predmetom dokazovania pri výroku o treste má byť získavanie skutkového podkladu pre hodnotenie kritérií nevyhnutných pre uloženie príslušného trestu. Medzi nich patria aj okolnosti a následok trestného činu. Nedošlo teda k závažnému procesnému pochybeniu, keď okresný súd vykonal aj dôkazy týkajúce sa okolností trestného činu. Prítom z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, že pri výroku o treste vychádzal len zo zákonne vykonaných dôkazov vykonávaných v osobnej prítomnosti odvolateľa so zachovaním jeho práva na vyjadrenie. Nedošlo teda k porušeniu práva na obhajobu, ktoré by malo za následok nezákonnosť napadnutého výroku.

V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3To/2/2019 zo dňa 23.10.2019 sa síce poukazuje na to, že vyhlásenie viny možno považovať samo osebe za mimoriadnu okolnosť prípadu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., no zároveň aj na to, že okolnosti prípadu alebo pomery páchatelia môžu odôvodniť aplikáciu § 39 Tr. zák. len za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo

pre páchatel'a neprimerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania, pričom Najvyšší súd SR odkazuje aj na ustanovenia o účele trestu /§ 34 ods. 1 Tr. zák./, podľa ktorého, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Najvyšší súd tu dodáva, že trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Pokiaľ v danej veci Najvyšší súd SR dospel k záveru, že vyhlásenie o vine z hľadiska účelu trestu malo výnimočnú povahu a že tak bolo dostatočným pre aplikáciu § 39 Tr. zák., nič to nemení na závere pre prejednávany prípad obžalovaných, že to neznamena, že by zároveň mal byť obžalovaným uložený trest až na hranici maximálneho zníženia a už vôbec nie, že by tak malo byť v súlade s účelom trestu ukladať len trestu nespojeného s obmedzením osobnej slobody.

V danom prípade boli obžalovaní pristihnúť priamo pri páchaní predmetnej trestnej činnosti a ich výpovede neboli jedinými, resp. podstatnými dôkazmi, ktoré ich usvedčovali. Oproti tomu však ich vyhlásenie o vine vyjadriť ich vlastný, kritický vzťah k trestnej činnosti, ako prejav priaznivej možnosti ich nápravy. Preto bolo správne, odôvodnené a zákonné použiť skôr postup pri mimoriadnom znížení trestu tak, ako ho zvolil okresný súd v napadnutom rozsudku. Tento postup rovnako účinne viedol k uloženiu primeraného, odôvodneného a zákonného, teda spravodlivého trestu u oboch obžalovaných.

Ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. (po prijatí takeého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. /Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 44/2017 z 27.06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016/

V prípade vyhlásenia o vine a jeho prijatia súdom nastanú účinky v zmysle § 257 ods. 5 a ods. 8 Tr. por., teda neodvolateľnosť vyhlásenia, nevykonanie dokazovania v rozsahu uznanej viny a obmedzenie opravného prostriedku v tomto rozsahu na dovolanie pre závažné porušenie práva na obhajobu, čo bude prichádzať do úvahy len výnimočne. Je potom namieste, aby súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine mal možnosť pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste.

Príslušným trestným následkom za spáchanie predmetného zločinu sa obžalovaný S. N. nemohol vyhnúť, hoci sa v minulosti mal stať sám obeťou protiprávneho konania, podľa ním predloženej správy, rasovo motivovaného útoku, pri ktorom prišiel o oko. Ani uvedené mu nebránilo prijať účasť na páchaní zločinu na území Slovenskej republiky. V rovnakom význame je potom aj čestné vyhlásenie otca tohto obžalovaného, ktorý poukázal na svoj nepriaznivý zdravotný stav s tým, že obžalovaný mu bol veľkou oporou v podnikaní.

Okresný súd správne vyhodnotil splnenie zákonných podmienok, ktoré umožnili považovať za zákonný, odôvodnený a spravodlivý práve napádaný druh trestu, a to trest odňatia slobody spojený s jeho priamym výkonom. Obžalovaní spáchali zločin, ktorého horná hranica trestnej sadzby ustanovená v osobitnej časti Trestného zákona prevyšuje 5 rokov, a tak musí súd uložiť trest odňatia slobody /§ 34 ods. 6 Tr. zák./, keďže uloženie trestu domáceho väzenia je, aj podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom na vysokú závažnosť daného zločinu mimo záujem o dosiahnutie generálnej prevencie. Obžalovaní nelegálne umožnili až trom migrantom nelegálny pohyb po území Slovenskej republiky so zjavným priamym úmyslom za odmenu im uľahčiť pohyb mimo kontroly príslušným orgánom Slovenskej republiky.

Vzhľadom na vyhlásenie obidvoch odvolateľov na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že sú vinní zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, považoval aj odvolací súd za odôvodnene primerané a pre splnenie účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. za postačujúce uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Okresný súd pritom

dokonca trest u oboch obžalovaných znížil analogickým použitím § 39 ods. 4 Tr. zák. až na krajnú zákonnú hranicu, teda až o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Takýto postup dostatočne zohľadnil, že v konaní oboch obžalovaných išlo o jednorazové konanie, že v prípade oboch obžalovaných išlo o osoby, ktoré doposiaľ na území Slovenskej republiky neboli odsúdené a aj to, že sa jednalo o prevádzanie práve troch osôb, ako minimálneho počtu nevyhnutného pre podradenie tejto okolnosti pod ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zák. a jeho zohľadnenie pri právnej kvalifikácii trestnej činnosti.

Možno teda uzavrieť, že obidvom obžalovaným boli napadnutým rozsudkom odôvodnene uložené tresty, ktoré spĺňajú všetky požiadavky platného Trestného zákona ako tresty zákonné, dostatočne individualizované, primerané a spravodlivé. Nakoľko odvolací súd ani v postupe súdu prvého stupňa nezistil žiadne dôvody pre to, aby niektorému z odvolaní obžalovaných vyhovel, podané odvolania ako nedôvodné zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.